

Títol: Castells del Penedès

Autor: Àngel Garcia Vitores

Data: 20/10/2025

Presentació de la idea

El paisatge del Penedès està banyat per un mar de vinyes i rodejat per les muntanyes del Prelitoral. Algunes d'aquestes muntanyes estan coronades per antics castells medievals amb més de mil anys d'història.

Es podria valorar traçar [una ruta](#) pels diferents miradors castells de l'Alt Penedès i promocionar-los conjuntament, tot aprofitant que estan connectats visualment i que en alguns d'ells ja es fan visites guiades (Castell de Penyafort) i fires medievals (Castell de Sant Martí).

Es podria connectar amb l' iniciativa Miravinya, ruta de miradors del Penedès, que inclou dos d'aquests castells.

Història

Sabem que, ja abans de l'arribada dels romans, el cultiu del raïm era molt important en tot el territori. Són moltes les evidències arqueològiques que ho demostren i són moltes les viles romanes que s'han trobat al Penedès. En totes elles, podem veure com la vinya era part important de les seves vides. Durant tota l'Edat Mitjana es va continuar elaborant vi,

A principis del segle XII, es funda la vila de Vilafranca del Penedès; centre de comerç, al costat de la Via Augusta romana. És fàcil relacionar aquest comerç amb la producció del vi, i d'aquest mateix període tenim moltes fortificacions medievals que encara es conserven.

La ruta consta de 9 castells medievals, i al centre, el Vinseum (Museu de les cultures del vi), L'estat de conservació de cada castell és diferent, i els accessos, també.

Inversió econòmica

La inversió inicial no hauria de ser molt elevada, una web ben feta amb tota la informació i algunes senyalitzacions marcant l'inici de la ruta, juntament amb un codi QR per portar a la gent d'un castell a un altre.

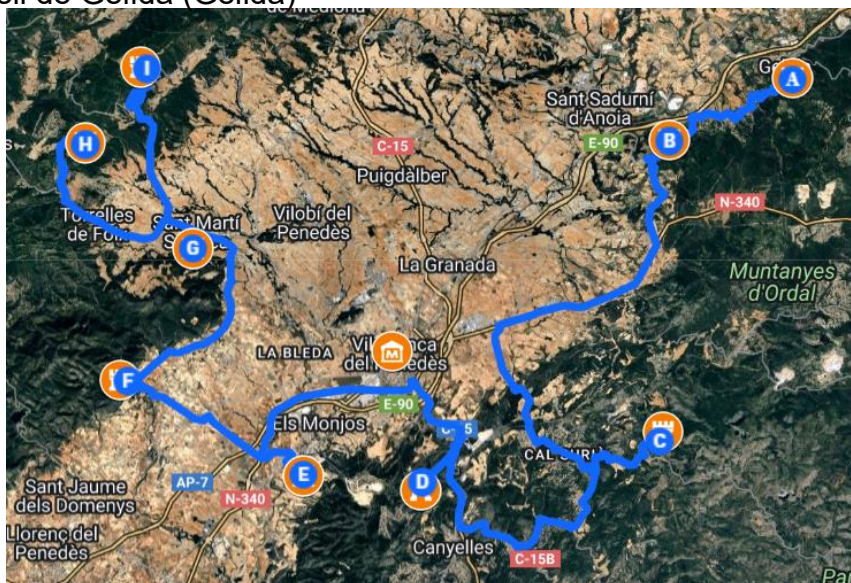
Accessibilitat i propietats privades

És important establir un lloc per deixar els vehicles i avisar dels camins privats per no molestar als propietaris dels terrenys propers.

Alguns castells estan en zones forestals, com el cas de Font-Rubí o el Castellot (Castellví de la Marca). S'hauria de preveure no incentivar les visites en èpoques de calor o si el perill d'incendis és elevat.

Llista dels miradors de la Ruta:

- Castell de Font-rubí (Font-rubí)
- Castell de Foix i Santuari de Santa Maria de Foix (Torrelles de Foix)
- Conjunt Monumental Sa Roca (Sant Martí Sarroca)
- El Castellot (Castellví de la Marca)
- Castell de Penyafort (Santa Margarida i Els Monjos)
- Conjunt Arqueològic d'Olèrdola (Olèrdola)
- Castell Vell d'Olivella (Olivella)
- Castell de Subirats (Subirats)
- Castell de Gelida (Gelida)

Imatge dels nou castells de la ruta i el Vinseum.

Els castells de la ruta es podrien ampliar als del Garraf, Baix Penedès i altres de l'Alt Penedès, com el de Castellet i la Gornal, Sant Pere de Ribes, Calafell, Santa Oliva, Canyelles, Marmellar, entre altres.

Innovació

Per a poder realitzar el projecte s'ha utilitzat un dron DJI Mini 4K per enregistrar imatges aèries que mostren els paisatges i l'entorn de les fortificacions medievals del Penedès i l'app Google my maps per crear el mapa d'ubicacions.

Qui sóc

Sóc l'Àngel Garcia Vitores, veï de Vilafranca del Penedes; però també he viscut a Sant Martí Sarroca i a Moja (Olèrdola). De formació, Tècnic Superior en Transport i Logística i Tècnic Mitjà en Sistemes microinformàtic i xarxes; em considero un apassionat per la història. Creador de mapadecastells.cat soci de l'Institut d'estudis Penedesencs, membre de l'Associació Amics dels Castells i fundador de l'Associació Amics del Castell dels Santmartí.

Origen de la idea

He visitat diversos cops els diferents castells i altres edificis històrics que tenim a l'Alt Penedès i he observat que no hi ha un pla conjunt de promoció turística, encara que tots són de titularitat pública, es promocionen per separat; en el cas que es promoció, perquè alguns són ben desconeguts.

Tots ells tenen en comú no només l'història sinó també unes vistes privilegiades al Penedès i les seves vinyes. En tractar-se d'edificacions que estan connectades visualment entre elles i situades en zones altes, ofereixen una panoràmica única del nostre territori.

Així que he pensat a crear una ruta pels castells del Penedès, una experiència que ens apropa al passat, ens dona una perspectiva diferent del territori i un valor afegit a la cultura de vi.

Vista aèria del Castell de Foix i Santuari de Santa Maria de Foix (Torrelles de Foix)

Aplicacions i Agenda 2030

Per què aquest projecte està alineat amb els ODS de l'Agenda 30, i quins són?

El Penedès disposa d'un gran patrimoni cultural i històric; però potser encara hi ha aspectes que poden fer-lo més accessible. Mitjançant la creació de Castells del Penedès per visitar alguns d'aquests llocs o tots ells, podria impulsar el turisme, tant intern com extern, encara més. Aquesta idea **connecta amb l'OSD 8 (Creixement econòmic)**. A més a més, podria ser un indicador de quan és necessari rehabilitar els espais.

Es podrien fer curses, excursions d'un sol dia, visites guiades, fires, tasts de vins i caves i altres activitats.

Mitjà de transport

El projecte fomenta, indirectament, **l'OSD 11, el de la sostenibilitat**. En organitzar més sortides a l'aire lliure, es poden reduir els trajectes amb mitjans de transport més contaminants.

Conjunt monumental de Sant Martí Sarroca

En conclusió, aquest projecte ens pot fer valorar el territori, ajudar nos a entendre el passat medieval, conservar el patrimoni i la cultura del vi, que està lligada al Penedès i connectada als ODS.